

АНОТАЦІЯ

Андрійченко Н. С. Адміністративно-правові засади оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – право. – Сумський державний університет, Суми, 2020.

Дисертацію присвячено дослідженню адміністративно-правових засад оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України, визначенню напрямків їх удосконалення. У роботі набула подальшого розвитку характеристика правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України. Розглядаються результати соціологічного дослідження щодо оцінювання виконання зазначеними суб'єктами своїх завдань.

Надається авторське визначення понять «оцінювання діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України» та «ефективність діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України». З'ясовано мету оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України, зміст існуючих критеріїв оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів загалом.

Запропоновано адміністративно-правове регулювання оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України розуміти як здійснюваний за допомогою закріпленої на законодавчому рівні сукупності адміністративно-правових норм владний вплив держави на суспільні відносини у сфері визначення відповідності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України їх призначенню, раціональному співвідношенню досягнутих ними результатів з обсягами

використаних ресурсів та подальшого прийняття управлінських рішень, спрямованих на вдосконалення виконання ними своїх завдань і функцій. Класифіковано джерела адміністративно-правового регулювання оцінювання ефективності діяльності зазначених правоохоронних органів.

З'ясовуються зміст і види адміністративно-правових форм оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України. Виділено внутрішні, зовнішні та змішані форми оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України.

Акцентовано увагу на підвищенні відкритості правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України до громадськості, обґрунтовано доцільність зобов'язати органи державної влади, яким подаються звіти про діяльність цих правоохоронних органів, оприлюднювати висновок після їх вивчення. Пропонується передбачити разом зі звітом про результати проведення оцінки рівня довіри громадян до правоохоронних органів підготовку плану заходів для підвищення довіри громадян і звіту про результати їх здійснення. Підтримано норми законопроекту «Про Бюро фінансових розслідувань», який пропонує звільняти керівника бюро у разі висновку комісії зовнішнього контролю про неефективність діяльності бюро або неналежне виконання його керівником своїх обов'язків.

Запропоновано удосконалити внутрішню оцінку корупційних ризиків через доповнення її контролем за виконанням звіту про оцінку корупційних ризиків у діяльності правоохоронного органу, конкретизацію норм Закону України «Про запобігання корупції» про персональну відповідальність керівника правоохоронного органу за забезпечення реалізації державної програми з виконання Антикорупційної стратегії.

Узагальнено досвід США, Північної Ірландії, Великої Британії (крім Шотландії), Франції, Японії, Австрії, Італії у сфері оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів.

З метою вдосконалення адміністративно-правових засад оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України визначено критерії оцінювання ефективності діяльності зазначених правоохоронних органів і запропоновано створити спеціальну службу за прикладом Північної Ірландії та Великої Британії для систематичного оцінювання їх діяльності.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що представлена наукова праця є одним із перших у вітчизняній юридичній науці адміністративного права комплексним правовим дослідженням адміністративно-правових засад оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України та визначення напрямків їх удосконалення. У результаті дослідження сформульовані нові висновки і положення, запропоновані особисто здобувачем.

Практична цінність висновків та положень дисертації підтверджується тим, що вони можуть бути використані: 1) для розроблення подальших напрямків удосконалення адміністративно-правових засад оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України; 2) для вдосконалення практичної діяльності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України; 3) під час проведення занять та підготовки навчально-методичної літератури із дисциплін «Адміністративне право» й «Судові та правоохоронні органи»; вони вже використовуються під час проведення занять з цих дисциплін у Сумському державному університеті.

Ключові слова: оцінювання, ефективність діяльності, правоохоронні органи, фінансово-економічна безпека, адміністративно-правові засади.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Монографії:

1. Kulish A. M., Rieznik O. M., Andriichenko N. S. Political corruption in Ukraine: monograph. Germany, 2018. 96 p.

Статті в наукових фахових виданнях:

2. Андрійченко Н. С. Підзвітність і підконтрольність Служби безпеки України як спеціального суб'єкта фінансової системи України. *Правові горизонти*. 2017. № 5 (18). С. 41–46.

3. Андрійченко Н. С. Кадрове забезпечення Служби безпеки України як суб'єкта захисту фінансової системи держави в умовах її реформування. *Запорізький електронний юридичний журнал*. 2018. № 2. URL: http://sej.org.ua/2_2018/30.pdf.

4. Андрійченко Н. С. До питання класифікації критеріїв оцінювання ефективності правоохоронних органів, які забезпечують фінансово-економічну безпеку держави. *Правові горизонти*. 2019. № 14 (27). С. 49–54.

5. Андрійченко Н. С. Адміністративно-правові форми оцінювання ефективності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2019. № 56. Том 2. С. 7–11.

6. Андрійченко Н. С. Удосконалення адміністративно-правового механізму оцінювання ефективності правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України. *Держава та регіони. Серія «Право»*. 2019. № 3. С. 139–146.

7. Резнік О. М., Андрійченко Н. С. Участь громадян у підвищенні ефективності правоохоронних органів як суб'єктів захисту фінансово-економічної безпеки України. *Проблеми законності*. 2019. № 147. С. 176–186.

Статті в періодичних виданнях, що індексуються в Scopus:

8. Kulish A., Andriichenko N., Reznik O. A step forward in the minimization of political corruption in financial support of political parties: the

experience of Ukraine and Lithuania. *Baltic Journal of Law & Politics*. 2018. Vol. 11, No. 1. P. 108–130.

9. Vakulyk O. O., Andriichenko N. S., Reznik O. M., Volik V. V., Yanishevskaya K. D. International aspects of a legal regulation in the field of financial crime counteraction by the example of special services of Ukraine and the CIS countries. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. 2019. Vol. 22, Issue 1. 8 p.

Статті в зарубіжних періодичних наукових виданнях:

10. Андрійченко Н. С. Порівняльна характеристика Служби безпеки України та Федерального бюро розслідувань США як суб'єктів захисту фінансової системи держав. *Eurasian Academic Research Journal*. 2017. № 4 (10). С. 82–86.

11. Андрійченко Н. С. Актуальные вопросы оценки деятельности правоохранительных органов: отечественный и зарубежный опыт. *Leges Si Viate*. 2018. № 12/2. С. 6–9.

12. Андрійченко Н. С. Атестація як внутрішній критерій оцінювання діяльності співробітників правоохоронних органів України, які забезпечують фінансово-економічну безпеку держави. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2018. № 3. С. 7–11.

13. Andriichenko N. A step forward improvement of police performance assessment as a subjects of combating financial and economic crimes: experience of Ukraine and Slovakia. *Bratislava Law Review*. 2018. № 2. P. 127–136.

Тези наукових доповідей:

14. Andriichenko N. The issues of the protection of human and citizens' economic rights and freedoms by the Security Service of Ukraine as a subject of the protection of state's financial system. *Human rights: theory and practice: materials of the First International educational and scientific forum (Poland, January 23–24, 2017)*. London, 2017. P. 155–158.

15. Андрійченко Н. С. Принципи організації та діяльності Служби безпеки України як спеціального суб'єкта фінансової системи України. *Теорії*

та новації юридичної науки: минуле, сучасне, майбутнє : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2017 р.). Одеса, 2017. С. 108–111.

16. Андрійченко Н. С. Становлення Служби безпеки України як спеціального суб'єкта фінансової системи України. *Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. : у 2-х ч. (м. Суми, 18–19 травня 2017 р.). Суми, 2017. Ч. 2. С. 47–50.

17. Андрійченко Н. С. Рівень громадської довіри як критерій оцінювання діяльності правоохоронних органів. *Urgent problems of law on the modern stage of statehood development* : proceedings of the International and practice conference (Lublin, October 20–21, 2017). Lublin, 2017. P. 1. P. 148–150.

18. Андрійченко Н. С. Окремі аспекти визначення критеріїв оцінювання діяльності правоохоронних органів України. *The development of legal sciences: problems and solutions* : proceedings of the International scientific-practical conference (Kaunas, April 27–28, 2018). Kaunas, 2018. P. 21–23.

19. Андрійченко Н. С. Мета та завдання оцінювання діяльності правоохоронних органів як суб'єктів захисту фінансово-економічної безпеки України. *Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. : у 2-х ч., (м. Суми, 18–19 травня 2018 р.). Суми, 2018. Ч. 2. С. 227–230.

20. Андрійченко Н. С. Правові засади оцінювання ефективності діяльності правоохоронних органів України як суб'єктів забезпечення фінансово-економічної безпеки України. *Реформування правової системи в контексті євроінтеграційних процесів* : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. : у 2-х ч. (м. Суми, 23–24 травня 2019 р.). Суми, 2019. Ч. 2. С. 32–37.